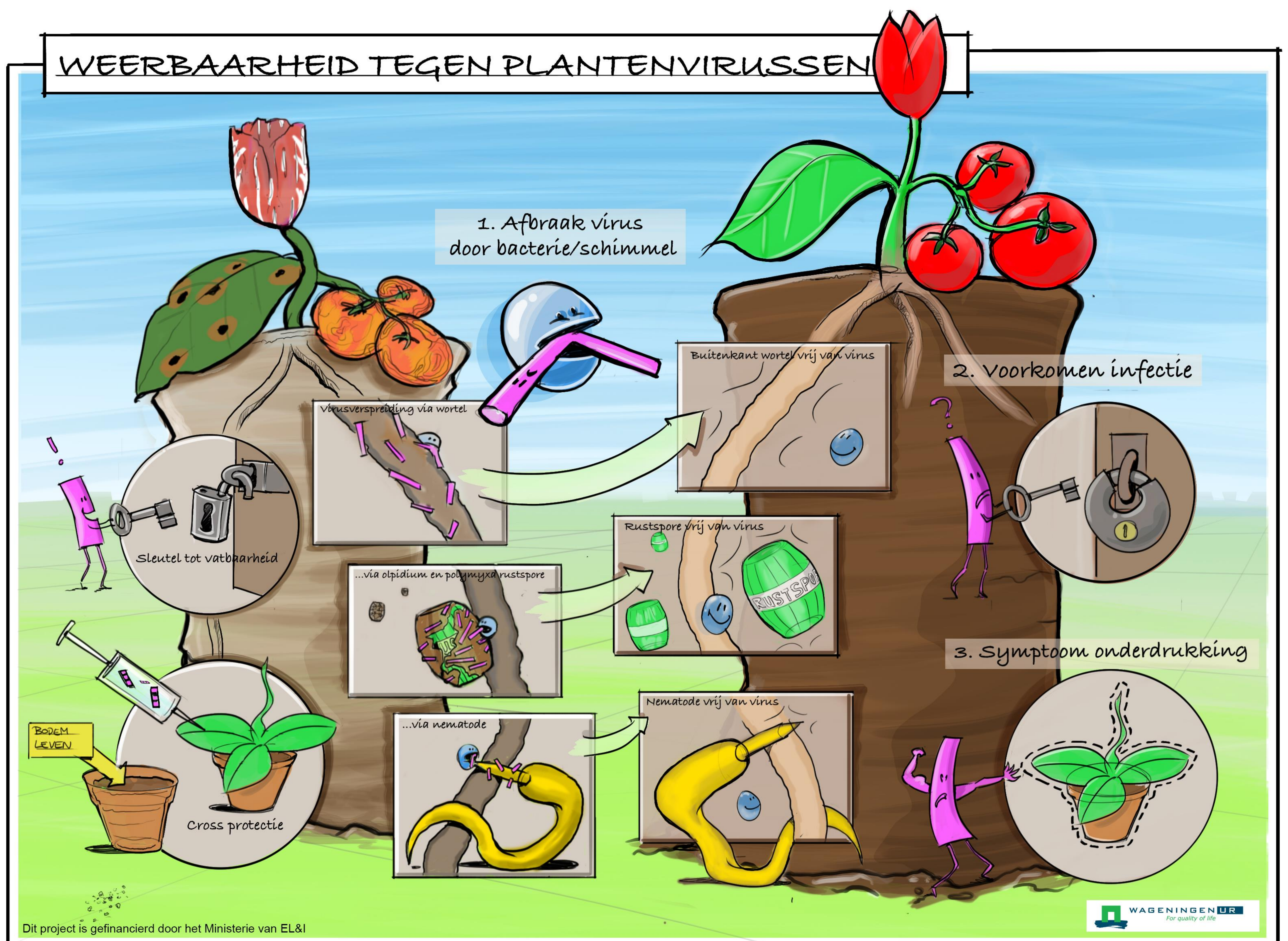

Weerbaarheid, ook tegen plantenvirussen!

Ineke Stijger, Martin Verbeek

Minder virus (schade) in een economisch rendabele en duurzame teelt

1. Afbraak virusdeeltjes door bacteriën/schimmels

- In bodem/substraat: PepMV, PIAMV, ORSV, CymMV
- Aan de buitenkant van wortels of bollen: PIAMV, HVX
- Aan de buitenkant van rustsporen van schimmels: Augustaziek (TNV) bij tulp
- In monddelen van nematoden: ArMV, TRV, SLRSV

2. Vatbaar wordt onvatbaar

- Door genetische aanpassing van de plant kan het virus niet meer naar binnen (sleutel-slot principe)

3. Symptoomonderdrukking

- Door milde infectie met zwak isolaat vertoont plant minder schade: PepMV
- Het bodemleven verhoogt de weerbaarheid van de plant waardoor minder schade